

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ В ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Олійник В.В., пошукач, асистент кафедри загальнонаукових дисциплін
електротехнологічного факультету УША

(Українська інженерно-педагогічна академія, м. Артемівськ, Україна)

Євроінтеграція сучасної системи освіти вимагає від ВНЗ формування висококваліфікованих фахівців, які мають не лише демонструвати професійні знання та уміння, а й володіти професійними якостями. Тобто сучасний конкурентноспроможний на ринку праці фахівець повинен володіти компетенціями.

Згідно з комплексом нормативних документів для розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти, введений в дію наказом №1/9-484 від 31.07.2008р.: компетенція включає знання й розуміння (теоретичне знання академічної області, здатність знати й розуміти), знання як діяти (практичне й оперативне застосування знань до конкретних ситуацій), знання як бути (цінності як невід’ємна частина способу сприйняття й життя з іншими в соціальному контексті) [1].

Галяміна І. [2] вважає, що компетенція - це здатність і готовність застосовувати знання і уміння при розв’язанні професійних завдань в різноманітних областях – як у конкретній області знань, так і в областях, слабо прив’язаних до конкретних об’єктів, тобто це здатність і готовність проявляти гнучкість у мінливих умовах ринку праці.

Володіння різними групами компетенцій складає компетентність майбутнього фахівця певної професійної галузі. Єврокомісією у комплексі нормативних документів для розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти [1] визначено групи компетенцій, якими має володіти випускник будь-якого ВНЗ. До цих груп відносять: професійні, інструментальні, соціально-особистісні та загальнонаукові компетенції.

Дистанційне навчання є новою організацією освітнього процесу, що ґрунтується на використанні як кращих традиційних методів навчання, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій. Інтенсивний розвиток інформаційних та комп’ютерних технологій надає нові можливості реалізації дистанційного навчання.

Дистанційне навчання дає змогу впроваджувати інтерактивні технології викладення матеріалу, здобувати повноцінну освіту, підвищувати кваліфікацію співробітників у територіально розподілених місцях. Процес навчання може відбуватися будь-де і будь-коли, єдина умова – доступ до мережі Інтернет.

Сучасні реалії життя вимагають від системи освіти розвивати в молодого покоління життєво важливі компетенції (рис. 1), які, на думку автора, найповніше розкриваються в процесі дистанційної освіти.

Слід враховувати наступні умови успішної реалізації дистанційної освіти, яка сприятиме формуванню компетенцій майбутнього фахівця:

- глибока зацікавленість студента у процесі отримання знань. Не можна заперечити той факт, що відсутність у студента інтересу до процесу навчання призводить до зниження ефективності дистанційної освіти.

- підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників з дистанційних технологій навчання. На сьогоднішній день не всі науково-педагогічні працівники удосконалюють свої уміння та навички стосовно інформаційних та комп’ютерних технологій, що призводить до повільного розвитку дистанційної освіти в нашій країні.

- можливість творчого розвитку студента. Найбільш поширена в сучасному процесі навчання тестова форма контролю зазвичай не передбачає творчої реалізації особистості. При розробці засобів контролю для дистанційних технологій навчання слід передбачати творчі завдання та засоби діагностики сформованості творчих здібностей.

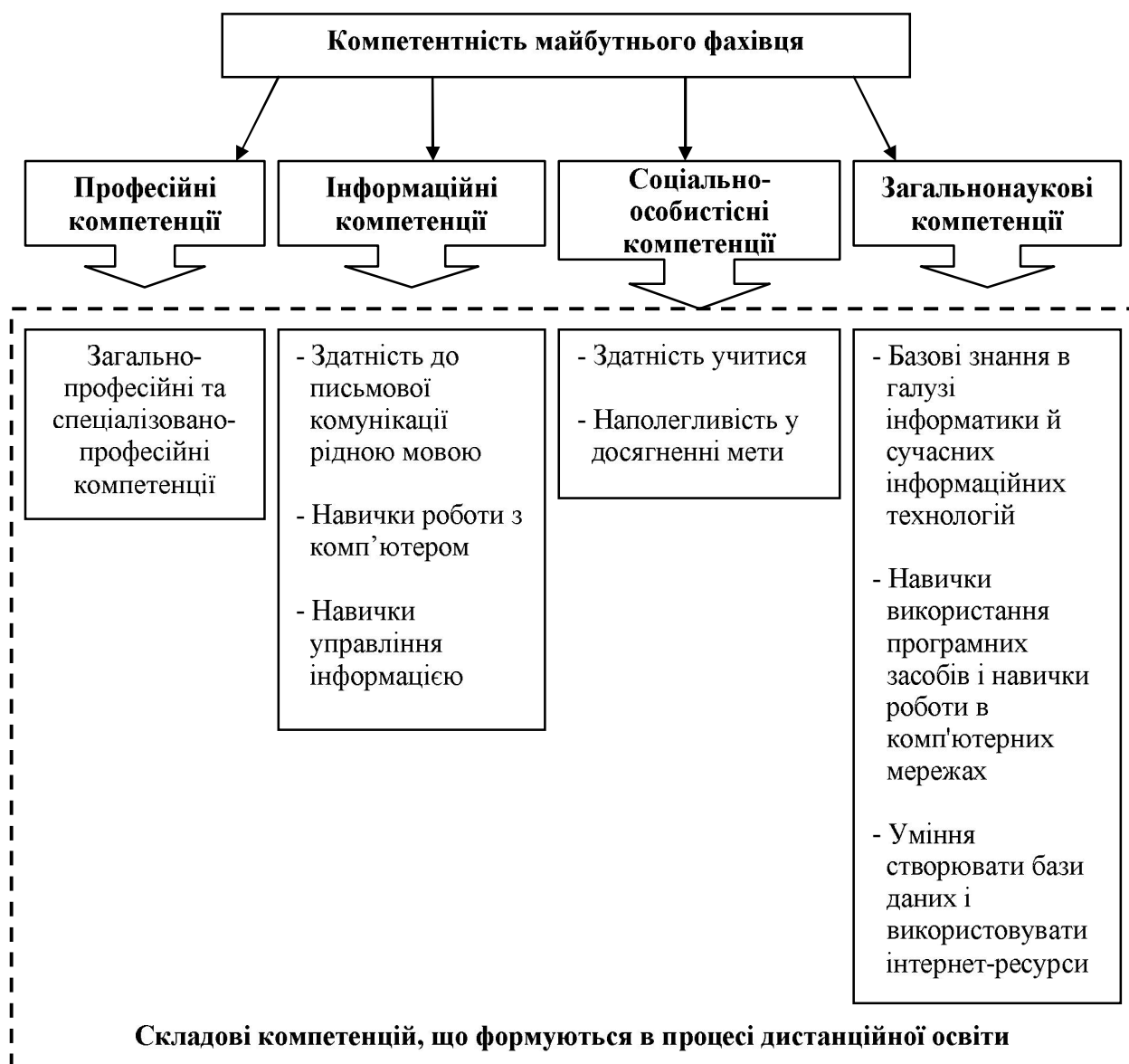

Рисунок 1 – Узагальнена структура компетенцій майбутнього фахівця, який отримує освіту за дистанційною формою навчання

- організація самостійної пізнавальної діяльності. Дистанційна освіта побудована не принципі самостійної роботи того, кого навчають. І хоча організація самостійної роботи останнім часом набуває більш чітких рис, проте певної уваги потребує організація самостійної пізнавальної діяльності, яка сприяє формуванню компетенцій випускника ВНЗ.

Перелік посилань

1. Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи галузевих стандартів вищої освіти / За заг. ред. В.Д. Шинкарука. Укл.: Я.Я. Болюбаш, К.М. Левківський, В.Л. Гуло, Л.О. Котоловець, Н.І. Тимошенко. – К.: ІТЗО, 2008. – 73с.
2. Галямина И. Г. Проектирование государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования нового поколения с использованием компетентностного подхода: Материалы к четвертому заседанию методологического семинара “Россия в Болонском процессе: проблемы, задачи, перспективы” – М.: Издательский центр проблем качества подготовки специалистов. – 2004. – 66 с. [Электронный ресурс]. – <http://www.rc.edu.ru/rc/bologna/works.html>